

Bibliografia

- Antonopoulou, T. (1997). *The Homilies of the Emperor Leo vi*. Leiden; New York; Köln: Brill. The Medieval Mediterranean: Peoples, Economies and Cultures, 400-1453 14.
- Arseny Ivaščenko (1895). Григория Паламы три не изд. Novgorod: Творения.
- Balfour, D. (1982). «Palamas' reply to Gregoras' account of their debate in 1355». *JÖB*, 32/IV, 245-56.
- Barker, J.W. (2003). «Late Byzantine Thessalonike: A Second City's Challenges and Responses». *DOP*, 57, 5-33.
- Bees, N.A. (1910). *Ἐκθεσις παλαιογραφικῶν καὶ τεχνικῶν ἐρευνῶν ἐν ταῖς Μοναῖς τῶν Μετεώρων κατὰ τὰ ἔτη 1908-1909*. Athēna: Βυζαντινολογικὴ Ἑταιρεία.
- Bees, N.A. (1926). «Ο Χριστόφορος Βαρλααμίτης καὶ τὸ Βραχὺ χρονικὸν αὐτοῦ». *Ἡπειρωτικὰ Χρονικά*, 1, 120-32.
- Bees, N.A. (1967). *Τὰ χειρόγραφα τῶν Μετεώρων. Κατάλογος περιγραφικὸς τῶν χειρ. ρογράφων κωδίκων τῶν ἀποκειμένων εἰς τὰς μονὰς τῶν Μετεώρων. Τόμος Α'.* Athēna: Ακαδημία Αθηνῶν.
- Bees, N.A. (1984). *Τὰ χειρόγραφα τῶν Μετεώρων. Κατάλογος περιγραφικὸς τῶν χειρ. ρογράφων κωδίκων τῶν ἀποκειμένων εἰς τὰς μονὰς τῶν Μετεώρων. Τόμος Β'. Τὰ χειρόγραφα τῆς Μονῆς Βαρλαάμ.* Athēna: Ἀκαδημία Ἀθηνῶν.
- Belke, K. (2020). *Bithynien und Hellespont*. Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften. Tabula imperii byzantini 13.
- Benešević, V.V. (1917). *Catalogus codicum manuscriptorum graecorum qui in monasterio Sanctae Catharinae in Monte Sina asservantur*. T. III/1. Sankt-Peterburg, rist. anast: Hildesheim: Olms, 1965.
- Bernardi, J. (1978). *Grégoire de Nazianze, Discours 1-3*. Paris: Les Éditions du Cerf. Sources Chrétiennes 247.
- Bernatskij, M.M. (2006). «Григорий Палама». *Православная Энциклопедия*, 13, 8-26.
- Bouloudakis, B.E. (1978). *Ἀκολουθία τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου ἀρχιεπιὸς σκόπου Θεσσαλονίκης τοῦ θαυματούργου τοῦ Παλαμᾶ*. Peiraios: Εκδόσεων Ἀθως.
- Canart, P. (1970-1973). P. Canart, *Codices Vaticani graeci. Codices 1745-1962*, I-II. Città del Vaticano: Biblioteca Apostolica Vaticana.

- Chrestou, P.K. (1985-86). *Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ ἅπαντα τὰ ἔργα*, 9-11. Thessaloniki: Πατερικὲς Εκδόσεις Γρηγόριος ο Παλαμάς. "Ἕλληνες Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας 72, 76, 79.
- Christophoridis, V.Ch. (1992-96). *Ισιδώρου Γλαβά, Αρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης, Ομιλίες*, I-II, Thessaloniki: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης – Εκδόσεις Π. Πουρναρά.
- Chrysos, E. (2013). «Σχόλια για το κίνημα των Ζηλωτών στη Θεσσαλονίκη». *ZRVI*, 50, 2013, 705-12.
- Combefis, F. (1672). *Bibliothecae graecorum patrum auctarium novissimum*, II. Paris: C. Fosset.
- Congourdeau, M.-H. (1989-90). *Nicolas Cabasilas, La vie en Christ*, I-II. Paris: Les éditions du Cerf, 1989-90. Sources Chrétiennes 355, 361.
- Congourdeau, M.-H. (2013). *Les Zélotes. Une révolte urbaine à Thessalonique au 14e siècle. Le dossier des sources*. Sous la direction de M.-H. Congourdeau. Paris: Beauchesne Editeur. Textes, dossiers, documents 18.
- Cunningham, M.B. (1990). «Preaching and the Community». Morris, R. (ed.). *Church and People in Byzantium*. Society for the Promotion of Byzantine Studies. Twentieth Spring Symposium of Byzantine Studies, Manchester, 1986. Birmingham: Centre for Byzantine, Ottoman and Modern Greek Studies – University of Birmingham, 29-47.
- Cunningham, M.B. (2008). «Homilies». Jeffreys, E.; Haldon, J.; Cormack, R. (eds). *The Oxford Handbook of Byzantine Studies*. Oxford: Oxford University Press, 872–81.
- Cunningham, M. B. (2011). «Messages in Context: The Reading of Sermons in Byzantine Churches and Monasteries». Lymberopoulou, A. (ed.). *Images of the Byzantine World*. Visions, Messages and Meanings: Studies presented to Leslie Brubaker. London: Routledge, 83-90.
- Darrouzès, J. (1977). *Les registes des actes du Patriarcat de Constantinople*, I/5. Paris: Institut français d'études byzantines.
- Dawkins, R. M. (1933). «The crypto-Christians of Turkey». *Byzantion*, 8, 1933, 247-75.
- Devreesse, R. (1945). *Catalogue des manuscrits grecs. 2. Le fonds Coislin*. Paris: Imprimerie Nationale.
- Dyobouniotis, K.I. (1922). «Γρηγορίου Παλαμᾶ ἐπιστολὴ πρὸς Θεσσαλονικεῖς». *Νέος Ἑλλ.*, 16, 1922, 3-21.
- Ehrhard, A. (1937-1952). *Überlieferung und Bestand der hagiographischen und homiletischen Literatur der griechischen Kirche von den Anfängen bis zum Ende des 16. Jahrhunderts*, I-III, Leipzig: J. C. Hinrichs. TU, 50-2.
- Estangüi Gómez, R. (2014). «Le séjour de Jean VI Kantakouzènos à Thessalonique et la fin du régime des Zélotes (septembre 1349 -décembre 1350)». Congourdeau, M.-H. (éd.), *Thessalonique au temps des Zélotes (1342-1350)*. Actes de la table ronde organisée dans le cadre du 22e Congrès international des études byzantines, à Sofia, le 25 août 2011. Paris: Association des amis du Centre d'histoire et civilisation de Byzance, 55-88. Monographies. Centre de Recherche d'Histoire et Civilisation de Byzance 42.
- Estangüi Gómez, R. (2019). «Pour une étude prosopographique des fonctionnaires de la chancellerie patriarcale: la carrière du secrétaire Iōānēs Chrysoképhalos Holobōlos (fl. 1369-† 1403)». Delouis, O.; Smyrlis, K. (éds), *Lire les Archives de l'Athos*. Actes du colloque réuni à Athènes du 18 au 20 novembre 2015 à l'occasion des 70 ans de la collection refondée par Paul Lemerle = *TM*, 23/2, 111-84.
- Eustratiadis, S.; Arkadios Vatopedinos (1924). *Catalogue of the Greek Manuscripts in the Library of the Monastery of Vatopedi on Mt. Athos*. Cambridge: Harvard University Press. Harvard Theological Studies 11.

- Fanelli, M. (2014). *Le élites ecclesiastiche bzantine di fronte alla minaccia turca nel xiv secolo. L'Athos, Gregorio Palamas, Giovanni vi Cantacuzeno e il patriarca Callisto i*. Diss. PhD, Università degli Studi di Padova, DISSGeA. http://paduaresearch.cab.unipd.it/7197/1/Fanelli_Marco__Le_%C3%A9lites_ecclesiastiche_bizantine_di_frente_alla_minaccia_turca_nel_XIV_sec.pdf.
- Fanelli, M. (2023). «Ancora su Niceta Myrsiniotes (Nilo II di Rodi). Prima parte. Una lettera inedita al patriarca Matteo I (1397 1410)». *La Parola del Passato*, 78, 351-66.
- Fanelli, M. (2024). «Ancora su Niceta Myrsiniotes (Nilo II di Rodi). Seconda parte. La lista episcopale di Rodi in età paleologa (XIV-XV sec.)». *La Parola del Passato*, 79, 146-212.
- Fedwick, P.J. (1993). *Bibliotheca Basiliana universalis. A Study of the Manuscript Tradition of the Works of Basil of Caesarea*, I, Turnhout: Brepols.
- Fonkić, B.L. (1977). *Греческо-русские культурные связи в XV-XVII вв.: Греческие рукописи в России*. Moskva: Наука.
- Fonkić, B.L. (1999). «Автографы константинопольского патриарха Филофея Коккина». Fonkić, B. L., *Греческие рукописи европейских собраний: Палеографические и кодикологические исследования 1988–1998 гг.*. Moskva: Индрик, 78-92.
- Fonkić, B.L.; Poljakov, F.B. (1993). *Греческие рукописи Синодальной Библиотеки*. Moskva: Матрис.
- Fyrigos, A. (1998). *Barlaam calabro, Opere contro i Latini*. Introduzione, storia dei testi, edizione critica, traduzione e indici, I-II. Città del Vaticano: Biblioteca Apostolica Vaticana. Studi e testi 347-8.
- Getov, D. (2007). *A Catalogue of Greek Liturgical Manuscripts in the «Ivan Dujčev Centre for Slavo-Byzantine Studies»*. Roma: Pontificio Istituto Orientale. OCA 279.
- Giannelli, C.; Canart, P. (1961). *Bibliothecae Apostolicae Vaticanae... Codices Vaticani graeci. Codices 1684-1744*, Città del Vaticano: Biblioteca Apostolica Vaticana.
- Giannopoulos, N.I. (1924-25). «Κατάλογος τῶν χειρογράφων τῆς βιβλιοθήκης τῆς ἐν Ἀλμυρῷ Φιλαρχαίου Ἑταιρείας Ὁρθροῦς». *Νέος Ἑλλ.*, 18, 448-50; 19, 1925, 93-5, 262-26, 369-77.
- Giet, S. (1968). *Basile de Césarée, Homélie sur l'hexaéméron*. Paris: Les Éditions du Cerf. Sources Chrétiennes 26 bis.
- Gkolompas, G. (1985/6). «Τα σημειώματα των εκκλησιαστικῶν βιβλίων Καστοριάς». *Μακεδονικά*, 25, 1985/6, 297-360.
- Glabinas, A.A. (1974). «Αἱ ὁμιλίαι Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ. Ὁ κῶδιξ τῆς ἱερᾶς μονῆς Ἀγίας Ἀναστασίας». *Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς*, 57, 337-52.
- Gonis, D.B. (1980). *Το συγγραφικόν ἔργον τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Καλλίστου Α΄*. Athēna: Ἀλτιντζή.
- Gorjanov, B.T. (1947). «Первая гомилия Григория Паламы как источник к истории восстания зилотов». *VV*, 1 (26), 261-6.
- Grazdanović-Paijić, M. (2004). *La description des filigranes et l'album des manuscrits grecs (XIVe siècle) du Centre de Recherches Slavo-byzantines "Prof. Ivan Dujčev"*, I. Sofija: Univ. Izd. "Sv. Kliment Ohridski". Series Catalogorum 10.
- Grazdanović-Paijić, M.; Stanković, R. (1995). *Рукописне књиге манастира Високи Дечани. 2. Водени знаци и датирање*, Beograd: Народна библиотека Србије.
- Gritsopoulos, T.A. (1965). «Κύριλλος ὁ Λαυριώτης». *ThEE*, 7, 1198-200.
- Grosdidier de Matons, D. (1984). *Recherches sur les reliures byzantines, I. L'atelier du monastère de Sainte-Anastasie Pharmacolytria en Chalcidique*. Paris: Thèse présentée à la IVe section de l'Ecole pratique des Hautes Etudes, Doctorat, EPHE.
- Guy, J.-C. (1993). *Les apophtegmes des pères. Collection systématique, chapitres i-ix*. Paris: Les Éditions du Cerf. Sources Chrétiennes 387.

- Halkin, F. (1968). *Manuscripts grecs de Paris. Inventaire hagiographique*. Bruxelles: Société des Bollandistes. Subsidia hagiographica 44.
- Halkin, F. (1983). *Catalogue des manuscrits hagiographiques de la Bibliothèque nationale d'Athènes*. Bruxelles: Société des Bollandistes. Subsidia hagiographica 66.
- Hennepf, H. (1963). *Homiliar des Patriarchen Neilos und die chrysostomische Tradition. Ein Beitrag zur Quellengeschichte der spätbyzantinischen Homiletik*, Leiden: E. J. Brill.
- Ică, I. Jr. (2005). *Sfantul Grigorie Palama. Fecioara Maria și Petru Athonitul – prototipurile vieții isihaste și alte scrieri duhovnicești, Scrieri*, II. Sibiu: Editura Deisis.
- Joassart, B. (2000). «François Combefis, Jacques Quétif et les Bollandistes. Huit lettres inédites des deux Dominicains». *AB*, 118, 147-79.
- Jugie, M. (1926). «Homélies mariales byzantines». *Patrologia Orientalis*, XIX, 3. Paris: Firmin Didot.
- Kaklamanos, D. (2009). «Κατάλογος ἀγιολογικῶν χειρογράφων τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ζαγοράς». *Byzantina*, 2009, 411-28.
- Kaklamanos, D. (2012). «Νέα Πανηγυρικά στὰ Ἅγιον Ὅρος κατὰ τὸ 15ο αἰῶνα. Τὰ Πανηγυρικά τῆς Μονῆς Βατοπεδίου (κῶδ. 631-637) καὶ ὁ συντάκτης τους». *Τὸ Ἅγιον Ὅρος στὸν 15° καὶ 16° αἰῶνα*. Πράκτικα Συνεδρίου, Θεσσαλονίκη 25-27 Νοεμβρίου 2011. Thessaloniki: Ἀγιορειτικὴ Εὐστία, 263-77.
- Kaklamanos, D. (2013-14). «Remarques sur l'éloge du patriarche de Constantinople Nil Kerameus à saint Grégoire Palamas (BHG 719). Prolégomènes en vue d'une édition critique». *Βυζαντινὰ*, 33, 423-38.
- Kaltsoghianni, E. (2009). «Δύο ἀγνώστα ἀποσπάσματα τοῦ δεύτερου Ἀποδεικτικοῦ λόγου τοῦ Γρηγορίου Παλαμά περὶ τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ ἁγίου Πνεύματος». *Ἑλληνικά*, 59, 89-100.
- Kleopas, D. (1857). *Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ Ὁμιλίας τεσσαράκοντα καὶ μία, ὧν προηγούνται δύο ἐγκωμιαστικοὶ λόγοι Φιλοθέου καὶ Νεῖλου πατριάρχων Κωνσταντινουπόλεως*. Νῦν τὸ πρῶτον ἐκδιδόμεναι μετὰ Προλεγόμενων κελεύσει τοῦ μακαριωτάτου καὶ θειοτάτου Πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων κυρίου κυρίου Κυρίλλου. Ἐν Ἱεροσολύμοις: ἐκ τῆς τυπογραφίας τοῦ Παναγίου Τάφου.
- Knežević, M. (2012). *Gregory Palamas (1296-1357): Bibliography*. Beograd: Institute for Theological Research. Bibliographia Serbica Theologica 7.
- Kotter, B. (1973). *Die Schriften des Iohannes von Damaskos*, II. Berlin: De Gruyter. Patristische Texte und Studien 12.
- Kourilas, E. (1935). *Κύριλλος προηγούμενος Λαυριώτης ὁ χρονογράφος*. Athēna: Τυπογραφεῖο Ι.Α. Αλευρόπουλου.
- Lamberz, E. (1991). «Die Handschriftenproduktion in den Athosklöstern bis 1453». Cavallo G.; De Gregorio G.; Maniaci M. (eds), *Scritture, libri e testi nelle aree provinciali di Bisanzio. Atti del Seminario di Erice (18-25 settembre 1988)*. Spoleto: Fondazione Centro italiano di studi sull'alto medioevo. 25-78. Biblioteca del "Centro per il collegamento degli studi medievali e umanistici nell'Università di Perugia" 5.
- Lamberz, E. (1998). «The Library of Vatopaidi and its Manuscripts». Papangelos I. (ed.) *The Holy and Great Monastery of Vatopaidi. Tradition-History-Art*. Mount Athos: Athonite Center of Orthodox Culture, 562-74, 672-7.
- Lampros, Sp. P. (1895-1900). *Catalogue of the Greek Manuscripts on Mount Athos*. Cambridge: University Press.
- Magdalino, P. (1977). «Some Additions and Corrections to the List of Churches and Monasteries in Thessalonica». *REB*, 35, 277-85.
- Markesinis, B. (1994). «Un florilège composé pour la défense du tome du concile de 1351». Schoors, A.; Van Deun, P. (eds), *Philohistôr. Miscellanea in honorem Caroli*

- Laga septuagenarii*. Leuven; Paris; Walpole (MA): Peeters, 469-93. *Orientalia Lovanensia Analecta* 60.
- Matthaei, C.F. (1776). *Gregorii Thessalonicensis 10. Orationes cum singulis Ioannis Chrysostomi et Amphilochoi Iconensis*. Accessit quoque fragmentum Io. Damasceni, Ex quinque codicibus manuscriptis primum edidit C. F. Matthaei uniuersitatis caesariae Mosquensis professor: impensis Christiani Rudigeri bibliopolae et commissarii uniuersitatis caesariae Mosquensis, typis uniuersitatis caesariae Mosquensis. Matthaei, C.F. (1779). *Lectiones Mosquenses*, I-II. Leipzig: sumtu E. B. Schwickerti.
- Meyendorff, J. (1959). *Introduction à l'étude de Grégoire Palamas*. Paris: Les Éditions du Seuil. Patristica Sorbonensia 3.
- Meyendorff, J. (1959a). *Grégoire Palamas, Défense des saints hésychastes. Introduction, texte critique, traduction et notes*, I-II. Louvain: Peeters. *Spicilegium Sacrum Lovaniense. Études et documents* 30-31.
- Miller, R.A. (2007). «Religious v. ethnic identity in fourteenth-century Bithynia: Gregory Palamas and the case of the Chionai». *International Journal of Turkish Studies*, 13, 27-42.
- Montfaucon de, B. (1715). *Bibliotheca Coisliniana, olim Segueriana, sive Manuscriptorum omnium Graecorum, quae in ea continentur, accurata descriptio*. Parisiis: Louis Guerin & Charles Robustel.
- Μονίου, D.I. (2010). Οι ομιλίες του Νείλου, Μητροπολίτου Ρόδου. Αθήνα: Εκδόσεις Εκδοτικός Οργανισμός Π. Κυριακίδη. Βυζαντινή Γραμματεία 7
- Nikodemos (2021). Αγίου Νικοδήμου τοῦ ἁγιορείτου, Πρόλογος εἰς τὰ συγγράμματα τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ. Ἐπιμελεία τῶν Πατέρων τῆς ἱ. Μ. Χρυσοποδαριτίσης – Νεζέρων. Αθήνα: Ἐκδόσεις Τῆνος. Κολλυβαδική Γραμματεία 4.
- Oikonomos, S.K. (1861). *Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης τοῦ Παλαμᾶ ὁμιλίας κβ'.* Αθήνα: Τυπ. Καραμπίνη και Βάφα.
- Omont, H. (1886-98). *Inventaire sommaire des manuscrits grecs de la Bibliothèque nationale et des autres bibliothèques de Paris et des Départements*. Paris: Alphonse Picard.
- Pahlitzsch, J. (2013). «Gregory Palamas». Thomas, D.; Mallett, A. (eds), *Christian-Muslim Relations. A Bibliographical History. Volume 5 (1350-1500)*. Leiden; Boston: Brill, 101-8. *History of Christian-Muslim Relations* 20.
- Papadopoulos-Kerameus, A. (1886). «Ἐκθεσις παλαιογραφικῶν καὶ φιλολογικῶν ἐρευνῶν ἐν Θράκῃ καὶ Μακεδονίᾳ». Ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος. Ἀρχαιολογικὴ Ἐπιτροπὴ. Παράρτημα τοῦ ΙΣΤ' τόμου. Κωνσταντινούπολις: Τύποις Σ. Ι. Βουτυρά, 3-64.
- Papadopoulos-Kerameus, A. (1891-1915). *Ἱεροσολυμιτικὴ βιβλιοθήκη*, I-V. Sankt Peterburg: Kirsbaum.
- Parpulov, G. (2022). «Membra disiecta Sinaitica Graeca». *Fragmentology: A Journal for the Study of Medieval Manuscript Fragments* 5, 2022, 79-85.
- Patrios monachos (2012). «Ὁ ἁγιορείτης λόγιος Κύριλλος Λαυριώτης καὶ τὰ ἀνέκδοτα Συναξάρια τοῦ Τριωδίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου. Συμβολὴ στὴ μελέτῃ τοῦ ἔργου του». *Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς*, 95, 27-72.
- Philippidis-Braat, A. (1979). «La captivité de Palamas chez les Turcs». *TM*, 7, 1979, 105-62.
- Politis, L. (1991). *Κατάλογος χειρογράφων τῆς Ἑθνικῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἑλλάδος, ἀριθ. 1857-2500*. Αθήνα. Πραγματεία τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν 54.
- Politis, L.; Politi, M. (1988/92). «Βιβλιογράφοι 17ου-18ου αἰῶνα. Συνοπτικὴ Καταγραφή». *Δελτίο τοῦ Ἱστορικοῦ καὶ Παλαιογραφικοῦ Ἀρχείου*, 6, 313-645.

- Politis, L.; Manousakas, M.I. (1973). *Συμπληρωματικοί κατάλογοι χειρογράφων Ἀγίου Ὁρους*, Thessaloniki. Ελληνικά, παράρτημα 24.
- Prolović, J. (2002). «Водени знаци српских рукописа 14. века Аустријске националне библиотеке у Бечу». *Археογραφски прилози*, 24, 2002, 47-109.
- Pseutogkas, V. St. (2002). *Αντώνιος, Αρχιεπίσκοπος Λαρίσης, Λόγοι. Θεομητορικοί, δεσποτικοί, αγιολογικοί*. Thessaloniki: Εκδόσεις Κυρομάνος
- Rigo, A. (1993). «La canonizzazione di Gregorio Palama (1368) ed alcune altre questioni». *RSBN*, N. S. 30, 155-202.
- Rigo, A. (1997). «Nicodemo Aghiorita e la sua edizione delle opere di Gregorio Palamas». Mainardi, A. (ed.), *Paisij, lo starec. Atti del III Convegno internazionale di spiritualità ortodossa – Sessione bizantina*. Magnano: Qiqajon, 165-82.
- Rigo, A. (2001). «Nicodemo l'Aghiorita, la Filocalia e Gregorio Palamas». Rigo A. (ed.), *Nicodemo l'Aghiorita e la Filocalia. Atti dell'VIII Convegno internazionale di spiritualità ortodossa – Sessione bizantina*. Magnano: Qiqajon, 151-74.
- Rigo, A. (2004). «Il Monte Athos e la controversia palamitica dal Concilio del 1351 al Tomo sinodale del 1368». Rigo, A. (ed.), *Gregorio Palamas e oltre. Studi e documenti sulle controversie teologiche del XIV secolo bizantino*. Firenze: Olschki, 1-178. Orientalia Venetiana 16.
- Rigo, A. (2012). «De l'apologie à l'évocation de l'expérience mystique. Évague le Pontique, Isaac le Syrien et Diadoque de Photice dans les œuvres de Grégoire Palamas (et dans la controverse palamite)». Speer A.; Steinkrüger Ph. (eds), *Knotenpunkt Byzanz: Wissensformen und kulturelle Wechselbeziehungen*. Berlin: De Gruyter, 85-108. *Miscellanea Mediaevalia* 26.
- Rigo, A. (2013). «I manoscritti e il testo di quattro Ἑτέρα κεφάλαια. Da Simeone il Nuovo Teologo a Gregorio Palamas». A. Rigo; A. Babuin; M. Trizio (eds), *Vie per Bisanzio. VII Congresso nazionale dell'Associazione Italiana di Studi Bizantini*. Venezia, 25-28 novembre 2009. Bari: Edizioni di Pagina, 323-41.
- Rigo, A. (2014). «Gregorio Palamas metropolita di Tessalonica (1347) tra gli Zeloti, Gregorio Acindino e Stefano Dušan». Congourdeau, M.-H. (éd.), *Thessalonique au temps des Zélotes (1342-1350)*. Actes de la table ronde organisée dans le cadre du 22e Congrès international des études byzantines, à Sofia, le 25 août 2011. Paris: Association des amis du Centre d'histoire et civilisation de Byzance, 135-48. *Monographies. Centre de Recherche d'Histoire et Civilisation de Byzance* 42.
- Rigo, A. (2015). «Il Rapporto dei metropoliti ad Anna Paleologa e altri eventi dell'anno 1346». *Byz*, 85, 285-339.
- Rigo, A. (2018). «La prima redazione del I *Antirretico* contro Niceforo Gregoras di Gregorio Palamas e la *Risposta* sul *Contro Eunomio* di Basilio di Cesarea». *La Parola del Passato*, 73, 343-58.
- Rigo, A. (2019). «La lettre de Nicolas Pépagoménos à Grégoire Palamas». Roosen, B.; Van Deun, P. (eds), *The Literary Legacy of Byzantium. Editions, Translations, and Studies in Honour of Joseph A. Munitiz SJ*. Turnhout: Brepols, 381-414. *Studies in Byzantine History and Civilization* 15.
- Rigo, A. (2020). *1347. Isidoro patriarca di Costantinopoli e il breve sogno dell'inizio di una nuova epoca*. Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften. *Wiener Byzantinistische Studien* 31.
- Rigo, A. (2020a). «Il Synodikon dell'Ortodossia di Tessalonica». *REB*, 78, 2020, 193-217.
- Rigo, A. (2020b). «Scritti dal carcere. Una nuova opera di Gregorio Palamas, uno scritto di Doroteo Blates sul concilio del 1341 e il manoscritto *Milano, Biblioteca Ambrosiana* I 24 sup. (457)». *Byzantion*, 90, 133-226.
- Rigo, A. (2021). *Gregorio Palamas, Tomo aghioritico. La storia, il testo e la dottrina*. Leuven: Peeters. *Bibliothèque de Byzantion* 26.

- Rigo, A. (2021a). «Le séjour de Grégoire Palamas au monastère de Saint-Michel de Sôsthénion (octobre 1341 – 24 mars 1342)». Blanchet, M.; Estangüi Gómez, R. (éd.), *Le monde byzantin du xiiie au xve siècle. Anciennes ou nouvelles formes d'impérialité* = TM, 25/1, 667-94.
- Rigo, A. (2024). «The sea in the works and life of Gregory Palamas». Antonopoulou, Th.; Flusin, B. (eds), *The Byzantines and the Sea*. Venezia: Istituto Ellenico di Studi Bizantini e Postbizantini, 115-41. Conferences 19.
- Rigo, A. (2025). «La prima edizione a stampa delle *Omeli* di Gregorio Palamas (Gerusalemme 1857), il manoscritto e alcune questioni connesse». Bucossi, A.; P.; Degni, De Rubeis, F.; Rohr, F. (eds). *Philogrammatos*. Studi offerti a Paolo Eleuteri. Venezia: Edizioni Ca' Foscari.
- Russell, N. (2019). *Gregory Palamas and the Making of Palamism in the Modern Age*, Oxford: Oxford University Press.
- Russell, N. (2020). *Gregory Palamas: The Hesychast Controversy and the Debate With Islam*, Liverpool: Liverpool University Press.
- Sakkelion, I.; Sakkelion, A. (1892). *Κατάλογος τῶν χειρογράφων τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἑλλάδος*. Athēna: Ἐκ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου καὶ Λιθογραφείου.
- Schreiner, P. (1968). «La chronique brève de 1352. Texte, traduction et commentaire. Quatrième partie: de 1348 à 1352 (fin)». OCP, 34, 1968, 38-61.
- Sinkewicz, R.E. (2002). «Gregory Palamas». Conticello G.C.; Conticello V. (éd.), *La théologie byzantine et sa tradition*, II, Turnhout: Brepols, 131-88.
- Sophianos, D.Z. (1986). *Τὰ χειρόγραφα τῶν Μετεώρων. Κατάλογος περιγραφικὸς τῶν χειρογράφων κωδίκων τῶν ἀποκειμένων εἰς τὰς μονὰς τῶν Μετεώρων*, Γ' *Τὰ χειρόγραφα τῆς Μονῆς ἁγίου Στεφάνου*. Athēna: Ἀκαδημία Ἀθηνῶν.
- Sophianos, D.Z. (2000). «Ο ἱερομόναχος Χριστόφορος ὁ Βαρλαάμιτης (ca. 1740-† post 1814) ὁ Μετσοβίτης ἐπιμελητὴς – συνδρομητὴς χειρογράφων καὶ χρονικογράφος». *Πρακτικά Γ' Συνεδρίου Μετσοβίτικων Σπουδῶν, Μέτσοβο 29-31 Αὐγ. 1997*. Athēna: Ἐξωραϊστικὸς Σύλλογος Μετσόβου, 461-84.
- Sophianos, D.Z. (2004). «Το χρονικὸ τῆς Κρατικῆς ἐπιχείρησης τοῦ 1882 (Αὐγ.) καὶ τῆς ἀρπαγῆς καὶ μεταφοράς στὴν Αθήνα 104 χειρογράφων τῆς Μονῆς τοῦ Μεγάλου Μετεώρου. (Μεταμορφώσεως)». *Μετέωρα*, 57/58, 2004, 5-17.
- Sophianos D.Z. (2005). «Ὁ ἐπίσκοπος Σταγῶν Παρθένιος (Μάρτιος 1751 – 26 Μαρτίου 1784), ἀδελφὸς τῆς Ι. Μονῆς Βαρλαάμ Μετεώρων, δωρητὴς καὶ κτήτωρας κωδίκων». *Πρακτικά του Β' Ἱστορικοῦ Συνεδρίου Καλαμπάκας* (10, 11 & 12. 5. 2002), Kalambaka: Εκδ. Γένεσις, 287-301.
- Spyridon Lavriotis; Eustratiadis, S. (1925). *Catalogue of the Greek Manuscripts in the Library of the Laura on Mount Athos*. Cambridge: Harvard University Press. Harvard Theological Studies 25.
- Theologos Iberites (2024). «Τρία ἱβηρικὰ χειρόγραφα προερχόμενα ἀπὸ τὸ περιβάλλον τοῦ ἁγίου Φιλοθέου τοῦ Κοκκίνου καὶ οἱ κριτικὲς ἐκδόσεις τῶν κειμένων τους». *Αθωνικά Μελετήματα*, 1, 117-66.
- Tocci, R. (2025). «Kodex Hagion Oros, Monή Βατοπεδίου 134. Eine wenig beachtete Handschrift zum Homiliar des Gregorios Palamas (I)». De Gregorio, G.; Prinzing, G.; Tocci, R. (eds), *Folia byzantina. Schrift und Buchkultur in Byzanz und der frühen Neuzeit*, Berlin: De Gruyter, 775-833. Supplementa byzantina 13.
- Tsamis, D.G. (1985). *Φιλοθέου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Κοκκίνου ἀγιολογικὰ ἔργα*, I. Thessaloniki: Κέντρο Βυζαντινῶν Ἑρευνῶν. Θεσσαλονικεῖς βυζαντινοὶ συγγραφεῖς 4.

- Tsolakis, E.Th. (1988). «Ανώνυμος λόγος για τον Γρηγόριο Παλαμά (;)». *Μνήμη Λίνου Πολίτη*. Thessaloniki: Επιστημονική Επετηρίδα της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ., 109-15.
- Vassis, I. (2005). *Initia carminum Byzantinorum*. Berlin; New York: De Gruyter.
- Vladimir (1894). *Систематическое описание рукописей Московской Синодальной Библиотеки*, I. Moskva: Синодальная типография.
- Vogel, M.; Gardthausen, V. (1909). *Die griechischen Schreiber des Mittelalters und der Renaissance*. Leipzig: Otto Harrassowitz. Zentralblatt für Bibliothekswesen Beih 33.
- Vryonis, Sp.Jr. (1971). *The Decline of Medieval Hellenism in Asia Minor and the Process of Islamization from the Eleventh through the Fifteenth Century*. Berkeley-Los Angeles: University of California Press.
- Vucetic, M. (2013). «Taronites». Thomas, D.; Mallett, A. (eds), *Christian-Muslim Relations. A Bibliographical History. Volume 5 (1350-1500)*. Leiden; Boston: Brill, 109-13. History of Christian-Muslim Relations 20.
- Winling, R. (2000). *Grégoire de Nysse, Discours catéchétique*. Paris: Les Éditions du Cerf. Sources Chrétiennes 453.
- Xintaras, Z.K. (1999). *Γερμανού Β Κυριακοδρόμιον ήτοι Πατριαρχικόν ομιλίριον Β' κατά τους εν Παρισίοις κώδικας*. Athēna: Ροές.
- Ziaka, A. (2013). «Grégoire Palamas et le dialogue avec l'islam: a) Lettre à l'Église de Thessalonique b) Lettre à un anonyme c) Discours aux Chionae athées». *Byzantinische Forschungen*, 31, 95-120.
- Zographos, A.A. (2007). *Ο Γαβριήλ Θεσσαλονίκης και το αποδιδόμενο εις αυτόν ανέκδοτο ομιλίριο*. Thessaloniki: Κέντρο Βυζαντινών Ερευνών. Βυζαντινά κείμενα και μελέται 44.